

PARGAS STAD

REVISIONSNÄMNDENS UTVÄRDERINGSBERÄTTELSE FÖR ÅR 2024 Till stadsfullmäktige i Pargas stad

1. REVISIONSNÄMNDEN 2021-2025

Av stadsfullmäktige för mandatperioden 2021-2025 vald revisionsnämnd har följande sammansättning:

Ordinarie

Ersättare

Hanna Järvinen (ordförande, Saml.)	Tuire Eastwood (KD)
Daniel Strömborg (vice ordförande, SFP)	Anders Kjellman (SPF)
Andreas Andersson (SFP)	Olof Elenius (SFP)
Roy Färm (SFP)	Fredrik Jensén (SFP)
Soili Svanström (SFP)	Sanna Nymalm (SFP)
Mona Rönnholm (SFP)	Eva Johansson (SFP)
Widar Nyberg (SDP)	Roger Henriksson (SDP)
Egon Nordström (Gröna)	Sanna Autio (Gröna)
Anna-Mari Manninen (Sannf.)	Petri Julin (Sannf.)

I kommunallagens 121 § stadgas följande gällande revisionsnämndens uppgifter:

”Fullmäktige tillsätter en revisionsnämnd för organiseringen av granskningen av förvaltningen och ekonomin samt utvärderingen. Nämndens ordförande och vice ordförande ska vara fullmäktigeledamöter.

Revisionsnämnden ska

- 1) bereda de ärenden som gäller granskningen av förvaltningen och ekonomin och som fullmäktige ska fatta beslut om,
- 2) bedöma huruvida de mål för verksamheten och ekonomin som fullmäktige satt upp har nåtts i kommunen och kommunkoncernen och huruvida verksamheten är ordnad på ett resultatrikt och ändamålsenligt sätt,
- 3) bedöma hur balanseringen av ekonomin utfallit under räkenskapsperioden samt den gällande ekonomiplanens tillräcklighet, om kommunens balansräkning visar underskott som saknar täckning,
- 4) se till att granskningen av kommunen och dess dottersammanslutningar samordnas,
- 5) övervaka att skyldigheten enligt 84 § att redogöra för bindningar iakttas och tillkännage redogörelserna för fullmäktige,
- 6) för kommunstyrelsen bereda ett förslag till bestämmelser om nämndens uppgifter i förvaltningsstadgan samt till budget för utvärderingen och granskningen.

Revisionsnämnden gör upp en utvärderingsplan och lämnar för varje år fullmäktige en utvärderingsberättelse som innehåller resultaten av utvärderingen. Fullmäktige behandlar utvärderingsberättelsen i samband med bokslutet. Nämnden kan även ge fullmäktige andra sådana utredningar om resultaten av utvärderingen som den anser vara behövliga”.

För utförandet av uppdraget har revisionsnämnden tagit del av bl.a. följande handlingar:

- förvaltningsorganens protokoll
- budgeten och ekonomiplanen för åren 2024-2026
- budgeten och ekonomiplanen för åren 2025-2027
- av stadsstyrelsen undertecknat bokslut för år 2024 samt
- revisionens rapporter

Revisionsnämnden har hållit 8 möten gällande utvärderingen av verksamhetsåret 2024, hört ansvariga tjänsteinnehavare och bekantat sig med olika ansvarsområden enligt separat fastställt arbetsprogram. BDO Auditor Ab har skött den lagstadgade revisionen med OFGR, CGR Andreas Holmgård som ansvarig revisor. Andreas Holmgård har även fungerat som sekreterare för revisionsnämnden.

Revisionsnämnden har under året hört tjänsteinnehavarna inom sektorerna koncernförvaltning, välfärd och fritid, företagande och arbete samt boende och miljö.

2. ALLMÄNT OM MÅLSÄTTNINGARNA OCH DERAS FÖRVERKLIGANDE

2.1. Målsättningar

Stadsfullmäktige har i budgeten för år 2024 fastställt bindande verksamhetsmässiga och ekonomiska målsättningar för stadens verksamhetsorgan. Över målsättningarnas utfall har redogjorts i bokslutet för år 2024. Revisionsnämndens analys av hur målsättningarna uppnått framgår ur denna utvärderingsberättelse.

Revisionsnämnden konstaterar att under 2024 har en ny stadsdirektör tillträtt och staden återigen gjort om sin organisation, förnyat sin förvaltningsstadga gällande tjänsteinnehavarna och börjat förbereda sin förtroendemannaorganisation så att den kan implementeras av det nya fullmäktige.

2.2. Bindningsnivå, strategiska mål samt uppställandet och uppföljningen av målsättningar i stadens budget

Budgetens bindningsnivå är genomgående definierad som netto. Stadens ekonomiska utfall för år 2024 som uppvisar ett resultat om ca 12,3 miljoner euro mot ett ursprungligen budgeterat resultat om -2,5 miljoner euro och ett resultat om 7,7 miljoner euro i den förändrade budgeten. Det stora överskottet beror på en försäljningsvinst vid försäljning av Pargas Fjärrvärme Ab medan avvikelserna mot budget beror på många faktorer som påverkat ekonomin positivt i staden. bl.a. mindre kostnader än budgeterat, bättre utfall gällande skatter och statsandelar och en tilläggsdividend från Pargas Fjärrvärme Ab före försäljningen. Det starka resultatet 2024 gör att Pargas stad har ett bra utgångsläge att klara av kommande ekonomiska utmaningar med minskande statsandelar och ökade sparkrav inom välfärdsområdena som kan påverka stadens hyresinkomster.

3. UPPNÅENDET AV DE ÖVERGRIPANDE EKONOMISKA OCH VERKSAMHETSMÄSSIGA MÅLSÄTTNINGARNA

3.1. Allmänt

Pargas stad uppvisar ett överskott om ca 9,9 miljoner euro i bokslutet för år 2024. Överskottet innebär att staden har ett ackumulerat överskott om ca 23,7 miljoner euro i bokslutet. Staden gör även en investeringsreservering om 2,4 miljoner euro som de facto också är ett överskott som är öronmärkt för kommande investeringar.

Verksamhetens kostnader har förverkligats under budget vilket främst beror på kostnadsinbesparingar inom teknisk sektor där sänkta elkostnader har en väsentlig betydelse

Stadens skuldsättning i slutet av 2024 var 48,5 milj. € mot 46 milj. € föregående år. Detta motsvarar en skuldsättning om 3 322 € per capita. Landets medeltal år 2023 uppgick till 3 368 € per capita. Staden har en kassa på drygt 13 milj. € vilket gör att nettoskuldsättningen minskat år 2024.

Stadens skuldsättning är budgeterad att öka med drygt 14 miljoner € under planperioden 2025-2027.

Revisionsnämnden önskar mer tydlighet kring framtida investeringar och låneupptagning så att fullmäktige bättre kan ta ställning till stadens finansieringsbehov. Revisionsnämnden anser att stora investeringar inte tas med i budgeteringen i ett tillräckligt tidigt skede vilket kan ge beslutsfattarna en felaktig bild om stadens ekonomiska läge. Revisionsnämnden syftar bland annat till renoveringen av Malms skola som inte fanns med i det skede stadsfullmäktige beslutade om investeringen i Brava.

Allmänt om koncernens ekonomiska utfall och måluppfyllelse

Pargas stads koncerns resultatutfall år 2024 uppgick till 8,9 miljoner euro. På koncernnivå uppvisar balansen 2024 ett ackumulerat överskott om 15,8 milj. €.

Koncernens låneupptagning uppgår till 54,3 milj. € mot 47,7 milj. € föregående år. Per capita är koncernens upplåning i bokslutet 2024 3 450 €.

Det kan konstateras att stadens och koncernens bokslutsutfall 2024 fyller de i kommunallagen uppställda kriterierna för en ekonomi i balans.

Balansering av ekonomin enligt kommunallagen

De s.k. kriskommunkriterierna för balansering av ekonomin enligt kommunallagens § 118 är:

- 1) förhållandet mellan årsbidraget och avskrivningarna i kommunens koncernresultaträkning är under 80 procent,
- 2) kommunens inkomstkattesats är minst 2,0 procentenheter högre än den vägda genomsnittliga inkomstkattesatsen för alla kommuner,
- 3) beloppet av lån och hyresansvar per invånare i kommunens koncernbokslut överstiger det genomsnittliga beloppet av lån och hyresansvar i alla kommuners koncernbokslut med minst 50 procent,
- 4) koncernbokslutets kalkylmässiga låneskötselbidrag är under 0,8.

För Pargas stads del ser dessa nyckeltal ut som följande i boksluten för åren 2024 och 2023:

Nyckeltal	2024	2023	Landet (2023)
1) Årsbidrag i % av avskrivningarna, konc	256,5 %	136,4%	170 %
2) Inkomstkattesats	7,86 %	7,86 %	7,43 %
3) Lånestock inkl. hyresansvar €/inv, konc	3 450€	3 218 €	8 067 €
4) Låneskötselbidrag, konc	3,60	3,05	1,3

Ur sammanställningen kan konstateras att inga av nyckeltalen för att klassas som kriskommun uppfylls i bokslutet för år 2024

Allmänt om verksamheterna

År 2024 handlade likt 2023 mycket om fortsatt organisationsförändring

Mycket i den förnyade modellen har inte fungerat eller varit otydligt vilket har lett till att man fortsatt med en ny organisationsförändring som redan trätt i kraft.

3.2. Budgetens förverkligande

Revisionsnämnden konstaterar att budgetförverkligandet som helhet följer den av fullmäktige fastslagna budgeten och att budgetdisciplinen allmänt taget god. Budgetförverkligandet analyseras noggrannare nedan.

Resultaträkningens förverkligande

Extern/Intern	Budget 2024	Ändrad budget 2024	Utfall 2024	Avvikelse 2024
Verksamhetens intäkter				
Försäljningsintäkter	6 313 103	6 347 753	6 899 074	551 321
Avgiftsintäkter	1 614 300	1 614 300	1 437 233	-177 067
Understöd och bidrag	1 379 789	1 489 789	1 879 826	390 037
Övriga verksamhetsintäkter	18 680 266	29 823 945	30 024 512	200 567
	27 987 458	39 275 787	40 240 645	964 858
Verksamhetens kostnader				
Personalkostnader				
Löner och arvoden	-26 686 805	-27 169 409	-27 241 587	-72 178
Lönebikostnader				
Pensionskostnader	-5 711 823	-5 779 927	-5 382 578	397 349
Övriga lönebikostnader	-1 079 902	-1 095 436	-724 298	371 138
Köp av tjänster	-19 366 446	-19 709 446	-19 885 703	-176 257
Material, förnödenheter och varor	-6 119 262	-6 163 962	-5 102 523	1 061 439
Bidrag	-1 571 895	-1 571 895	-1 433 172	138 723
Övriga verksamhetskostnader	-13 218 777	-13 281 682	-13 501 082	-219 400
	-73 754 910	-74 771 757	-73 270 944	1 500 813
Verksamhetsbidrag	-45 767 452	-35 495 970	-33 030 299	2 465 671
Skatteinkomster	41 358 274	41 358 274	41 917 502	559 228
Statsandelar	7 984 705	7 984 705	8 337 061	352 356
Finansiella intäkter och -utgifter				
Ränteintäkter	0	0	354 006	354 006
Övriga finansiella intäkter	172 500	172 500	1 190 772	1 018 272
Räntekostnader	-983 060	-983 060	-1 047 253	-64 193
Övriga finansiella utgifter	-40 000	-40 000	-54 147	-14 147
	-850 560	-850 560	443 378	1 293 938
Årsbidrag	2 724 967	12 996 449	17 667 642	4 671 193
Avskrivningar och nedskrivningar	-5 300 000	-5 300 000	-5 352 490	-52 490
Räkenskapsperiodens resultat	-2 575 033	7 696 449	12 315 152	4 618 703
Ökning (-) eller minskning (+) av avskrivningsdifferens	39 179	39 179	39 180	1
Ökning (-) eller minskning (+) av reserver	0	0	-2 400 000	-2 400 000
Räkenskapsperiodens överskott/underskott	-2 535 854	7 735 628	9 954 332	2 218 704

Driftens förverkligande

Bindningsnivån är definierad som verksamhetsbidraget för varje ansvarsområde skilt. Enheten har rätt att organisera sin verksamhet inom den. För ansvarsområdena förekommer inga väsentliga överskridningar

Investeringsdelens förverkligande

Investeringarnas nettokostnad var 6,4 miljoner € mot budgeterade 7,6 miljoner €.

Upplåningens förverkligande

Upplåningen var i den ursprungliga och den ändrade budgeten budgeterad att öka med 3,3 milj. € netto. Utfallet var en ökning om 2,2 milj. € netto.

3.3. Strategiska målsättningar

Revisionsnämnden anser att de strategiska målsättningarna bättre borde implementeras i verksamheternas enskilda målsättningar så att det blir tydligare vad verksamheterna gör för att arbeta mot de strategiska målen.

Revisionsnämnden önskar fortsättningsvis mer konkreta åtgärder med ökande av inflyttning framför allt hyresbostäder och tomtplanering efterlyses.

Revisionsnämnden önskar att man för inflyttningen överväger följande:

- Anställning av en inflyttningskoordinator som på heltid jobbar med främjande av inflyttning till Pargas
- Ökat samarbete med Åbo och Åboregionen gällande infrastruktur, marknadsföring
- Mätbara målsättningar med tidsmässiga målsättningar

3.4. De övergripande verksamhetsmässiga målsättningarna

Revisionsnämnden bedömer att majoriteten av de verksamhetsmässiga målsättningarna uppnåddes.

Målsättningarna och resultaten är till vissa delar svårsmätbara eftersom målsättningarna är otydliga och redovisningen av målmätarna sker i form av löptext. Organisationsförändringarna försämrar också jämförbarheten mellan åren. Bokslutet ger ingen helhetsbild av de verksamhetsmässiga målsättningarnas utfall.

Bra målsättningar och målmätare kännetecknas av:

- målsättningen är entydig och tillräckligt konkret
- målmätaren som är kopplad till målsättningen anger resultatet av åtgärderna och fokuserar inte på själva åtgärden
- är uttryckt så att det går att mäta och utvärdera huruvida målen uppnåtts eller inte uppnåtts
- att påbörja, planera eller annan åtgärd är inte i sig ett mål, endast genom att göra rätt saker på rätt sätt kommer man att uppnå målet.

Målsättningarna och målmätarna kunde presenteras i tabellform i stället för löptext och på så vis förtydliga målstyrningen och öka tillgängligheten till informationen.

4. FÖRVERKLIGANDET AV MÅLSÄTTNINGARNA FÖRVALTNINGSVIS

4.1. Förvaltning och stödtjänster

Det ekonomiska utfallet för förvaltning och stödtjänster har som helhet förverkligats inom budget. Det budgeterade verksamhetsbidraget överskreds med ca 1,25 milj. euro, främst beroende på kostnadsinbesparingar inom lokalservice.

Under 2024 genomgick Pargas stad omfattande organisatoriska förändringar. Den nya stadsdirektören, Tom Simola, tillträdde tjänsten 1.4.2024. I juni godkände fullmäktige en ny förvaltningsstadga, vilket ledde till att staden omorganiserades från tre sektorer till fem avdelningar: Koncerttjänster, Näringslivstjänster, Välfärds- och fritidstjänster, Fostran och utbildning, samt Stadsutveckling.

Budgettekniskt var 2024 utmanande på grund av de stora personalstrukturförändringar som orsakades av organisationsförändringarna. Stadens dataskyddsombudsuppgifter sköttes som köptjänst under året.

Stadsstyrelsen sammankom 17 gånger, vilket var tre fler än planerat. Förnyelsearbetet för den kommande förtroendemannaorganisationen fortsatte inför det stundande kommunalvalet våren 2025.

Revisionsnämnden önskar att fördelningen av uppgifterna mellan förtroendemannaorganisationen och tjänsteinnehavarna i förvaltningsstadgan förtydligas i samband med förnyelsearbetet.

Teknik och infra

Teknik och infra har huvudsakligen uppnått sina ekonomiska målsättningar. Verksamhetsområdet som helhet är utmanande eftersom resurserna som finns för skötsel av gammal och byggande av ny infrastruktur är begränsad. Verksamhetsområdet kommer i framtiden att behöva mera resurser för att möjliggöra ett fungerande samhälle som har möjlighet att växa och må bra.

Stadens vägnäts reparationsskuld oroar revisionsnämnden.

Lokalservice

Fastigheternas ekonomiska målsättningar uppfylldes.

År 2024 genomgick verksamheten en större omorganisering där tidigare ansvarsområden Teknik och infra samt Lokalservice slogs samman till enheten Teknik och fastigheter.

Under året har fastigheter genomgått grundreparationer för att förbättra byggnadernas skick och säkerställa deras användbarhet. Ett av de större projekten var planering och påbörjande av grundsanering av Malms skola. Dessutom påbörjades planeringen av en tillbyggnad för ett daghem i Björkhagen.

En utmaning för fastighetsförvaltningen är att hantera den växande reparationsskulden. Det krävs ett mer proaktivt arbetssätt för att säkerställa att byggnaderna hålls i ett funktionellt och hälsosamt skick.

Staden inför en omstrukturering av fastighetsbeståndet då samtliga fastigheter uthyrda till Varha måste bolagiseras. Omstruktureringen kan få stora ekonomiska konsekvenser för stadens ekonomi ifall Varha i framtiden inte hyr upp lika mycket yta som tidigare.

Revisionsnämnden anser ånyo att fastighetsbanken behöver aktiveras för att stadens skall kunna minska sin fastighetsmassa.

Vattentjänster

En ökande reparationsskuld för ledningsnätet är en riskfaktor som orsakar ökade driftkostnader för att hantera läckagevatten och störningar i driften. Reparationsskulden för vattentjänstverket bekymrar revisionsnämnden.

Reparationsskulden kommer på sikt sannolikt att innebära höjningar av vattenpriset. Vattentjänster bör ges en möjlighet att inom sin egen ekonomi finansiera saneringar så att det kan göras på ett ekonomiskt hållbart sätt utan att skattemedel går åt till saneringar eller att höjda vattenavgifter används till basservice.

Koncernens målsättningar

Revisionsnämnden anser att koncernmålsättningarna, både de ekonomiska och de verksamhetsmässiga, i huvudsak har uppnåtts.

Revisionsnämnden efterlyser dock ett aktivare arbete i koncernbolagen gällande utveckling av förmånliga hyresbostäder i staden för att främja inflyttning.

5. Livskraft.

Sektorn för livskraft uppstod i och med organisationsförändringen 2023 och innehöll verksamheterna Valfärd, Näringsliv och turism, Förbindelser och kollektivtrafik, Medborgarinstitut, Kultur och fritid, Bibliotek, Tillståndstjänster, Mätning och Planläggning. Verksamheten styrdes via utskott vilket inte hittade sin form och i den senaste organisationsmodellen 1.7.2024 övergavs modellen. Sektorn har igen omstrukturerats och från och med 2025 indelas den i näringslivstjänster, välfärds och fritidstjänster och stadsutveckling.

Sektorn har uppfyllt sina ekonomiska målsättningar. Sektorns nya organisationsmodells funktionalitet kan ännu inte utvärderas då arbetet med förtroendevalda ännu inte inletts.

Valfärd

Verksamheten genomgick en organisatorisk omstrukturering 2024 där enheten delades upp i olika avdelningar. En ny avdelning för välfärds- och fritidstjänster skapades och en välfärdskoordinator valdes. Ett välfärdsteam grundades, inklusive representanter från alla stadens avdelningar och församlingar. Ett samarbete etablerades med den tredje sektorn, frivilliga och församlingar för att upprätthålla öppen verksamhet för seniorer.

Näringsliv och turism

Verksamhetsenheten för näringsliv och turism i Pargas stad arbetar för att utveckla stadens näringsliv. De erbjuder avgiftsfri företagsrådgivning, utvecklar förutsättningar för besöksnäringen och stöder lokalt samarbete och nätverkande.

Under 2024 fokuserade turismenheten på tillgänglighetsfrågor för besökare, säsongsförlängning, utveckling av och marknadsföring av ringvägarna, digitalisering av försäljning och produktion av tryckt marknadsföringsmaterial.

Revisionsnämnden anser att målsättningarna för den näringslivsfrämjande verksamheten är otydlig och att verksamheten faller i skugga av turismen. Revisionsnämnden önskar tydligare målsättningar för näringslivsverksamheten.

Förbindelser och kollektivtrafik

Verksamhetsenheten för förbindelser och kollektivtrafik i Pargas stad arbetar med att utveckla förbindelser på land och vatten. Enheten överskred sin budget med ca 50 000 euro.

Staden sköter kollektivtrafiken i samarbete med NTM-centralen, som ansvarar för busstrafiken från Åbo till Pargas och förbindelserna vidare ut i skärgården. Staden har även intern trafik, inklusive skolbusslinjer, skolskjutsar, servicelinje och anropstaxin.

En utredning över den interna kollektiv- och anropstaxitrafiken gjordes under 2022–2024, och utvecklingsarbetet har fortsatt enligt angivna riktlinjer.

Revisionsnämnden anser att staden kunde tydligare informera kommuninvånarna om tjänsterna, framför allt anropstaxin, på sådana forum som de potentiella användarna har tillgång till.

Minskade statsandelar för regional kollektivtrafik och den ansträngda kommunala ekonomin ledde till nedskärning av bussturer och minskad användning av vissa linjer. Förhandlingar resulterade i ett tidsbegränsat pilotprojekt för en av linjerna. Förberedelser inför upphandling av interna kollektivtrafiken har inletts, med start våren 2025.

Medborgarinstitut

Medborgarinstitutet organiserar 450–550 kurser per år med 150–200 lärare. Under 2024 hade institutet 5 059 deltagare och planerade 466 kurser, varav 384 kurser slutfördes. En del kurser inhiberades på grund av för få deltagare. Institutet satsade på marknadsföring via sociala medier, lokala tidningar och infoblad. Revisionsnämnden anser att kursernas behov noggrannare borde utvärderas i planeringen så att kurser inte inhiberas så mycket, dvs att resurserna används till det faktiska behovet.

Det ekonomiska utfallet för institutet var något över budget, främst på grund av ökade utgifter för personalkostnader och hyror samt en lagstadgad löneförhöjning för lärarna.

Kultur och fritid

Till verksamhetsenheten kultur och fritid hör verksamheterna: kultur, musei- och hembygdsverksamhet, idrott och ungdomsarbete. Verksamheterna är en viktig del av stadens välfärds- och välmåendearbete.

Under 2024 har enheten kultur och fritid blivit en del av avdelningen Velfärds- och fritidstjänster, med ökat fokus på välmåendetjänster. Detta inkluderar kultur på serviceboenden, motionsgrupper för äldre och ungdomars välmående. Projektfinansiering har möjliggjort anställning av ungdomsledare i skolan, särskilt på lärcentret Brava.

Bibliotek

I Pargas stad finns 6 bibliotek och 4 av dem är öppna dagligen med självservicefunktion. Staden är del av Blanka-bibliotekssamarbetet med Kimitoöns kommun. Bibliotekens uppgifter inkluderar att tillhandahålla information, underhålla en varierad och aktuell samling, främja läsning och läskunnighet, samt att stödja samhällsdialog, gemenskap, aktivt medborgarskap, demokrati och yttrandefrihet.

Pargas beslutade att inte ansluta sig till Nationalbibliotekets och de allmänna bibliotekens gemensamma e-bibliotek som togs i bruk nationellt 29.4.2024. Initialt har cirka 85 procent av invånarna i Finland tillgång till tjänsten. Pargas och Kimitoön har inte anslutit sig till det gemensamma nationella biblioteket, utan fortsätter att endast använda det tidigare Blanka-bibliotekssystemet. Finskspråkiga Pargasbor får inte tillgång till ett omfattande finskspråkigt utbud, eftersom rättigheterna till systemet bestäms genom stark autentisering på basis av hemkommun. Det nationella e-biblioteket kostar kommunen 0,7 €/kommuninvånare. Det är möjligt att både använda Blanka och ansluta sig till det nationella biblioteket. Revisionsnämnden anser att staden borde överväga ansluta sig till det nationella e-biblioteksnätverket.

Tillståndstjänster

Under 2024 uppfylldes de ekonomiska målsättningarna medan målsättningarna för beviljade bygglov underskreds rejält.

Mätning

Verksamhetsenheten mätning inom Pargas stad omfattar markpolitik, förvaltning av stadens obebyggda mark- och vattenområden, mättningsverksamhet och fastighetsbildning samt förvaltningsärenden för bygg- och miljönämnden samt personalärenden.

Under 2024 uppnåddes de ekonomiska målsättningar.

Antalet överlåtna småhustomter under 2024 ökat pga. de nya detaljplaneområdena vid Strandbrinken i Norrby och Klockarbergen II i Nagu. Totalt har 12 stycken tomter sålts eller utarrenderats varav 6 i Nagu och 6 i Pargas.

Planläggning

Verksamhetsenheten planläggning ansvarar för planlägningsärenden, rådgivning och kundservice i plan-, livsmiljö-, stadsbilda- och byggnadsvårdsärenden, samt regional intressebevakning i markanvändningsrelaterade ärenden.

Under 2024 följde verksamheten huvudsakligen planlägningsprogrammet och andra mål, trots att de inte helt nådde det planerade antalet godkända planer. Bland annat godkändes en ny detaljplan för Storängen II med nya småhus- och radhustomter. Stadsutvecklingsprojektet Pargas Havis i Norrby följde inte planen, och staden och företaget bakom projektet kom överens om att det inte fanns förutsättningar att fortsätta planeringen utifrån de ur-

sprungliga målen. Detta ledde till att enheten inte använde anslaget för köptjänster i planerad skala.

Revisionsnämnden anser ånyo att staden bör ha ett aktivare grepp och nytänkande gällande planering och marknadsföring av tomter eftersom det har en avgörande roll för stadens inflyttning. Staden bör enligt revisionsnämnden planera privat mark i alla kommunalar där det finns efterfrågan. Ett aktivare arbete med förtätning av befintliga områden och även i stadens norra delar, Kirjala, Lielax och Lemlax skulle också kunna bidra till ett större utbud av tomter vilket förhoppningsvis leder till större inflyttning. Också en aktiv insats för att förändra landskapsplanen behövs.

Vid tomtplanering och försäljning anser revisionsnämnden således att staden bör se till kundernas önskemål och behov och planera enligt det. Ett stort utbud och mångfald av tomter torde öka efterfrågan på tomter. Den ekonomiska fördelen med inflyttning är mångdubbel för staden jämfört med försäljning av tomtmark.

6. Fostran och bildning

Sektorns förändrade ekonomiska målsättningar har förverkligats. Småbarnspedagogiken beviljades enheten ett tilläggsanslag på 411 214 euro på grund av hög personalfrånvaro till följd av sjukdom. Antalet barn under tre år var högre än vanligt, vilket krävde mer personal. Inkomsterna var lägre på grund av en indexjustering av klientavgifterna.

Revisionsnämnden framförde i sin utvärderingsberättelse 2023 en tydligare redovisning av resursfördelningarna och verksamhetsmässiga mätare mellan svensk och finsk utbildning skulle vara tydligare så att de är lättare att jämföra sinsemellan, dvs. att t.ex. övergripande förvaltning skulle ha ett eget kostnadsställe så att verksamheternas kostnader skulle gå att jämföra. Detta har inte förverkligats 2024. En genomskinligare kostnadsfördelning skulle enligt revisionsnämnden öka förtroendet för sektorn eftersom det med nuvarande modell för kostnadsfördelning lätt kan uppstå feltolkningar av resursfördelningen.

Sektorn fostran och bildning står för en väsentlig del av stadens kostnader. Med tanke på stadens ekonomiska situation konstaterar Revisionsnämnden att det är viktigt att en heltäckande skolnätsutredning beaktas i planeringen.

Revisionsnämnden önskar lyfta upp följande saker inom fostran och utbildning

- Revisionsnämnden efterlyser fortfarande gemensamma mätare för svenska och finska skolor för att förbättra jämförbarheten mellan förvaltningen och verksamheterna. Det är naturligt att det finns skillnader, men det måste finnas godtagbara skäl till dessa.
- Revisionsnämnden anser att systemet för bokning av utrymmen i skolor bör integreras i stadens bokningssystem så att också utomstående kan använda skolans utrymmen
- Skolornas kommunikationsplaner och krisberedskapsplaner behöver uppdateras
- Skolornas ordningsregler behöver harmoniseras och faktiskt tas i bruk
- Samarbetet mellan språkgrupperna och olika skolor bör aktivt ökas.
- En skolnätsutredning och de slutsatser som kan dras av den är nödvändiga.

7. ÖVRIGT

7.1. Intern kontroll, riskhantering och koncernstyrning

Enligt revisionsnämnden har det i verksamhetsberättelsen på ett sakenligt sätt redogjorts för riskhanteringen, den interna kontrollen samt koncernstyrningen.

Revisionsnämnden bedömer att rutinerna för interna kontrollen och koncernstyrning i staden är på en god nivå och vill rikta ett tack till stadens tjänsteinnehavare som ständigt jobbar med förbättrande av interna kontrollen och insynen i stadens förvaltning.

7.2. Personalen

Personalens välbefinnande verkar ha förbättrats vilket syns i stadens KivaQ mätningar.

7.3. Velfärdsberättelsen

Pargas stad har en omfattande velfärdsberättelse och plan för åren 2021-2025 som lyfter fram bakgrundsfaktorer, styrkor och utvecklingsbehov för det hälsofrämjande arbetet. I planen finns tyngdpunktsområden, mål och åtgärder som rapporteras till stadsfullmäktige varje år.

Från och med år 2024 har en s.k. HYTE-koefficient införts som en tilläggsandel i statsandel för att belöna kommunerna som aktivt befrämjar hälsa och välbefinnande bland invånarna. HYTE-koefficienten baserar sig på TEA-poängen och invånarnas hälsa. För Pargas del var HYTE-koefficienten för år 2024 18,8 €/invånare, år 2023 var koefficienten 18,1 €/invånare och år 2022 16,6 €/invånare, vilket betyder att staden går mot rätt håll.

Revisionsnämnden anser följande:

Revisionsnämnden ser med tillfredsställelse att främjande av välfärd och sysselsättning, HYTE-koefficient och TEAvisari har tagits upp som egna kapitel i stadens bokslut. Det har dock inte fastställts konkreta mätare med mål, även om man i de strategiska målen nämner mätare för barns, ungas och äldres välbefinnande. Nämnden uppmuntrar därför till att i fortsättningen fastställa mätare och målsättningar för välfärden.

8. SAMMANFATTNING

Som sammanfattning av utvärderingen för år 2024 framför revisionsnämnden följande:

Som helhet konstaterar revisionsnämnden att utfallet för 2024 var mycket gott och vill tacka tjänsteinnehavarna och de förtroendevalda för ett gott arbete. Inget arbete är ändå någonsin klart och staden har fortfarande många problem som i fortsättningen bör åtgärdas och arbetas med. Revisionsnämnden vill lyfta upp följande problem som behöver noteras framöver:

- Reparationsskulden som belastar stadens väg- och vattenledningsnät samt fastigheter. Revisionsnämnden efterlyser tydligare åtgärdsplaner för reparationsskulderna
- Nya stadsfullmäktige bör utarbeta en ny velfärdsplan och fastställa nya välfärds mål för sin mandatperiod. Revisionsnämnden påminner om nödvändigheten att fastställa och följa upp konkreta numeriska mål. Eftersom välfärden tillhör alla sektorer, bör stadsstyrelsen vara den som koordinerar planeringen och övervakningen.

Revisionsnämnden föreslår att stadsfullmäktige inbegär stadsstyrelsens genmäle per 30.9 gällande iakttagelserna i föregående stycken i utvärderingsberättelsen:

- fastställa gemensamma mätare för svenska och finska skolor för att förbättra jämförbarheten mellan förvaltningen och verksamheterna
- Åtgärdsplaner för olika avdelningars reparationsskuld

Pargas den 6 maj 2025

Hanna Järvinen
Ordförande

Andreas Andersson

Roy Färm

Soili Svanström

Mona Rönnholm

Widar Nyberg

Egon Nordström

Petri Julin

SIGNATURES

ALLEKIRJOITUKSET

UNDERSKRIFTER

SIGNATURER

UNDERSKRIFTER

This documents contains 12 pages before this page
Dokumentet inneholder 12 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 12 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument indeholder 12 sider før denne side

Detta dokument innehåller 12 sidor före denna sida

authority to sign
representative
custodial

asemavaltuus
nimenkirjoitusoikeus
huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt
firmateckningsrätt
förvaltare

autoritet til å signere
representant
foresatte/verge

myndighed til at underskrive
repræsentant
frihedsberøvende

SIGNATURES

ALLEKIRJOITUKSET

UNDERSKRIFTER

SIGNATURER

UNDERSKRIFTER

This documents contains 13 pages before this page
Dokumentet inneholder 13 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 13 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument indeholder 13 sider før denne side

Detta dokument innehåller 13 sidor före denna sida

authority to sign
representative
custodial

asemavaltuus
nimenkirjoitusoikeus
huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt
firmateckningsrätt
förvaltare

autoritet til å signere
representant
foresatte/verge

myndighed til at underskrive
repræsentant
frihedsberøvende